

Sygn. akt II Ca 229/13

Sygn. akt II Ca 229/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Piotr Rajczakowski

SR Maciej Ejsmont (del.)

Protokolant: Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2013 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **Agencji Nieruchomości Rolnych Oddziału Terenowego we W. A. P. (1), A. P. (2) i M. P.**

o zapłatę 10,870,99 zł

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich

z dnia 21 stycznia 2013 r., sygn. akt I C 684/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt I w ten sposób, że kwotę zasądzoną od pozwanej M. P. podwyższa do 10.870,99 (dziesięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt 99/100) zł z jednoczesnym zastrzeżeniem, że za zapłatę tejże kwoty do wysokości 6.653,80 (sześć tysięcy sześćset pięćdziesiąt trzy 80/100)zł pozwana M. P. odpowiada solidarnie z pozwanymi A. P. (2) i A. P. (1);

II. oddala dalej idącą apelację;

III. nie obciąża pozwanej M. P. kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 229/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich zasądził solidarnie od pozwanych M. P., A. P. (2) i A. P. (1) na rzecz strony powodowej Agencji Nieruchomości Rolnych Oddziału Terenowego we W. kwotę 6.653,80 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 4 grudnia 2012r. (pkt I). W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone (pkt II), a nadto zasądzono od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę 1.078 zł tytułem zwrotu części kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana M. P., jako najemca, i jej dzieci pozwani A. P. (2) i A. P. (1) zajmują należący do powoda lokal mieszkalny nr (...) położony w (...). Zalegają w opłatach czynszowych od marca 2005 r. Zaległości w należnościach czynszowych do lipca 2010 r. wynosiły 6.898,85 zł, a odsetki liczone od poszczególnych kwot na dzień 03 grudnia 2012 r. wynosiły 3.972,14 zł. Łącznie na dzień 03 grudnia 2012 r. zadłużenie pozwanych z tytułu niezapłacenia czynszu stanowiło kwotę 10.870,99 zł.

Dnia 20 września 2010 r. pozwana M. P. zawarła z Administracją Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w Ś. porozumienie w sprawie ustalenia zasad i warunków spłaty zadłużenia z tytułu czynszu za najem lokalu mieszkalnego położonego w (...), wodę oraz ścieki. Zgodnie z tym porozumieniem M. P. uznała dług w wynoszący na dzień 16 września 2010 r. kwotę 7.138,61 zł i zobowiązała się go spłacić w ratach miesięcznych.

W oparciu o ustalony w powyższy sposób stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że powództwo podlega częściowo uwzględnieniu. Uiszczanie czynszu jest obowiązkiem najemcy wynikającym z art. 659 § 1 k.c. Pozwani uchybili temu obowiązkowi, czemu nie zaprzeczali. Bezsporne jest również to, że za zapłatę należności z tytułu najmu lokalu mieszkalnego pozwani odpowiadają solidarnie na podstawie art. 688¹ § 1 k.c. W dniu 20 września 2010 r. strony zawarły porozumienie dotyczące spłaty zadłużenia pozwanych w ratach, w którym to porozumieniu pozwana uznała swoje zadłużenie. Pozwani jednak podnieśli w sprawie zarzut przedawnienia roszczenia.

Powód dochodzi należności z tytułu opłat czynszowych związanych z najmem lokalu mieszkalnego. Roszczenie dotyczy świadczeń okresowych, a zatem termin przedawnienia dla tego roszczenia wynosi 3 lata. W myśl art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Strona powodowa podniosła, że pozwana M. P. uznała zadłużenie w porozumieniu zawartym z powodem dnia 20 września 2010 r., w którym zobowiązała się do spłaty zadłużenia w miesięcznych ratach. Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 2 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. W porozumieniu z dnia 20 września 2010 r. pozwana uznała także zadłużenie już przedawnione, co wyklucza przerwanie biegu przedawnienia. Uznanie przedawnionego roszczenia może zawierać także zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, jeżeli z treści oświadczenia lub okoliczności, w których zostało złożone, wynika taka wola dłużnika

W chwili zawierania przez strony przedmiotowego porozumienia, zadłużenie pozwanych za okres od marca 2005 r. do września 2007 r. było już przedawnione, wobec tego porozumienie to i uznanie roszczenia przez pozwaną nie przerwało biegu przedawnienia co do tego długu. Dlatego też Sąd Rejonowy wobec podniesionego przez pozwanych zarzutu przedawnienia roszczenia, powództwo w tym zakresie, to jest za okres od marca 2005 r. do września 2007 r. oddalił. Nie można mówić o tym, że pozwana zawierając z powodem porozumienie dnia 20 września 2010 r., zrzekła się jednocześnie zarzutu przedawnienia. Nie wynika to ani z treści tego porozumienia, ani z okoliczności jego złożenia.

Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia jest jednostronną czynnością prawną, która wywołuje skutki prawne ex nunc. Jest to wykonanie prawa kształtującego. Jeśli zrzeczenie się zarzutu przedawnienia jest oświadczeniem woli, to należy do niego stosować wszelkie reguły dotyczące składania oświadczeń woli. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia wywołuje zatem skutki prawne, gdy doszło do drugiej strony w taki sposób, iż mogła zapoznać się z jego treścią. Wprawdzie zrzeczenie zarzutu przedawnienia jest jednostronnym oświadczeniem woli, to jednak może ono stanowić element składowy ugody. Możliwe jest przyjęcie, że uznanie przedawnionego już roszczenia zawiera także zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia, ale tylko jeżeli z treści lub z okoliczności, w których oświadczenie to zostało złożone, wynika, że taka właśnie była rzeczywista wola dłużnika. W tej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, że pozwana nie zrzekła się zarzutu przedawnienia roszczenia i powództwo w części dotyczącej zaległości czynszowych za okres od marca 2005 r. do września 2007 r., oddalił jako przedawnione. W pozostałym zakresie, to jest jeśli chodzi o zaległości

czynszowe za okres od października 2007r. do lipca 2010r., Sąd Rejonowy powództwo uwzględnił i zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 6.653,80 zł.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na zasadzie art. 100 k.p.c., mając na uwadze stopień, w jakim powództwo zostało uwzględnione (61,2%).

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona powodowa. Zaskarżyła ona wyrok w pkt II i III. Zarzuciła ona:

- naruszenie art. 117 § 2 k.c. przez jego niezastosowanie i przyjęcie, że strona pozwana nie zrzekła się zarzutu przedawnienia

- sprzeczność ustaleń Sądu Rejonowego z zebrany w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że strona pozwana nie zrzekła się zarzutu przedawnienia.

Strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwoty 10.870,99 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 grudnia 2012 r. oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania w I i II instancji, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo uzasadniona .

Ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego są prawidłowe i Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne. Dodatkowo Sąd Okręgowy ustalił:

Pozwana A. P. (2) urodzona jest w dniu (...)r., zaś pozwany A. P. (1) w dniu(...) r.

Dowód: zaświadczenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 grudnia 2012 r. k. 34 i 36

W zakresie powództwa przeciwko M. P. , stwierdzić należy, że zasadnie podnosi apelujący, iż pozwana zrzekła się korzystania z zarzutu przedawnienia. Stosownie do treści przepisu art. 117 § 2 k.c., zrzeczenie się przez dłużnika korzystania z zarzutu przedawnienia pociąga za sobą brak możliwości uchylenia się od zaspokojenia roszczenia, pomimo upływu terminu jego przedawnienia. Analizowane zrzeczenie się jest jednostronną czynnością prawną, która dokonana być może dopiero po upływie terminu przedawnienia. Stosownie do art. 60 k.c., wola osoby dokonującej tej czynności może być wyrażona przez każde jej zachowanie, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny. Możliwe jest dorozumiane oświadczenie woli dłużnika o zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia, gdy zamiar zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia wynika w sposób niewątpliwy z towarzyszących temu oświadczeniu okoliczności. W orzecznictwie wskazuje się, że okolicznościami takimi są np. pertraktacje dłużnika z wierzycielem na temat rozłożenia przedawnionego długu na raty, zawarcie ugody sądowej lub pozasądowej (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 lipca 2004 r. V CK 620/03, LEX nr 137673).

Na gruncie niniejszej sprawy wskazać należy, że w dniu 20 września 2010 r. M. P. podpisała ze stroną powodową porozumienie. Przyznała w nim, że jest dłużnikiem strony powodowej z tytułu czynszu najmu. Zadłużenie to dotyczyło czynszu płatnego w okresie od 10 marca 2005 r. do 10 sierpnia 2010 r. W chwili zawarcia porozumienia roszczenie strony powodowej objęte porozumieniem było przedawnione za okres od marca 2005 r. do września 2007 r. (w tej części Sąd Rejonowy oddalił powództwo). W porozumieniu tym zadłużenie pozwanej zostało rozłożone na raty, przy czym owo rozłożenie na raty dotyczyło tak przedawnionej, jak i nieprzedawnionej części roszczenia. M. P. została częściowo zwolniona od zapłaty odsetek, pod warunkiem spłaty zadłużenia. Konsekwencją tego porozumienia była też powstrzymanie się strony powodowej z podejmowaniem kroków prawnych mających na celu windykację jej wierzytelności. Obie strony porozumienia uzyskały zatem korzyści z jego zawarcia. Reasumując powyższe rozważania stwierdzić należy, że pozwana podpisując porozumienie z dnia 20 września 2010 r. i kształtując na nowo stosunek

prawny łączący ją z wynajmującym zrzekła się w sposób dorozumiany korzystania z zarzutu przedawnienia. Co za tym idzie, żądanie apelacji w analizowanym zakresie, podlega uwzględnieniu.

Nie zasługuje natomiast na uwzględnienie apelacja w zakresie dotyczącym pozwanych A. P. (2) i A. P. (1). Strona powodowa żąda w apelacji zasądzenia na jej rzecz czynszu najmu lokalu mieszkalnego za okres od marca 2005 r. do września 2007 r. Żądanie pozwu wobec obojga pozwanych oparte jest na art. 688 (1) § 1 k.c. Przepis ten statuuje solidarną z najemcą odpowiedzialność za zapłatę czynszu i innych należnych opłat stale zamieszkujących z tymże najemcą osób pełnoletnich. Tymczasem oboje pozwani - w przywołanym wyżej okresie - byli jeszcze małoletni, a co za tym idzie, powództwo w tej części, jest bezzasadne, zaś apelacja podlega oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., orzekł jak w pkt I i II.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego oparto na art. 102 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. uwzględniając ciężką sytuację materialną pozwanej M. P..